

Pepe Escobar: PUTIN A MAGICKÁ MULTIPOLÁRNA HORA

- CZ24 News | 8. října 2023

RUSKO: Pepe Escobar - Sputnik: Na 20. výročnom stretnutí Valdaj, v hoteli nad nádhernými výšinami Krasnej Pol'any neďaleko malebného letoviska Soči, bolo cítiť závan románu Thomasa Manna "Čarovná hora"

Na 20. výročnom stretnutí Valdaj, ktoré sa konalo tento týždeň v hoteli nad nádhernými výšinami Krasnej Pol'any severozápadne od malebného letoviska Soči, bolo cítiť závan románu Thomasa Manna "Čarovná hora".

Namiesto hlbokého ponoru do nástrah a degenerácie ideí v introvertnej komunite vo švajčiarskych Alpách v predvečer prvej svetovej vojny sme sa tu ponorili do nových silných myšlienok vyjadrených komunitou intelektuálov globálnej väčšiny v predvečer možnej psychopatickej neokonzervatívnej tretej svetovej vojny.

A potom, samozrejme, prišiel prezident Putin, ktorý zasiahol plenárne zasadnutie ako blesk.

Toto je neoficiálne desatoro jeho prejavu pred otázkami a odpoveďami, ktoré boli rovnako pútavé:

"Dokonca som Rusku navrhol vstup do NATO. Ale nie, NATO takúto krajinu nepotrebuje (...) Problémom sú zrejme geopolitické záujmy a arogantný postoj k iným."

"Nikdy sme nezačali takzvanú vojnu na Ukrajine. Snažíme sa ju ukončiť."

"V medzinárodnom systéme vládne bezprávie."

"Toto nie je územná vojna. Ide o oveľa širší a zásadnejší problém: ide o princípy, na ktorých sa bude budovať nový svetový poriadok."

"Dejiny Západu sú kronikou nekonečnej expanzie a obrovskej finančnej pyramídy."

"Určitá časť Západu vždy potrebuje nepriateľa. Aby si zachovala vnútornú kontrolu nad svojím systémom."

"Možno by [Západ] mal kontrolovať svoju pýchu."

"Tá éra [nadvlády Západu] je už dávno preč. Už sa nikdy nevráti."

"Rusko je samostatný civilizačný štát".

"Naše chápanie civilizácie je úplne iné. Po prvé, existuje mnoho civilizácií. A žiadna z nich nie je lepšia alebo horšia ako iné. Sú si rovné, ako vyjadrenie snáh svojich kultúr, svojich tradícií, svojich národov. Pre každého z nás je to iné."

Na ceste k "asynchrónnej multipolarite"

Témou Valdaj 2023 bola, ako sa patrí, "Spravodlivá multipolarita". Kľúčové osi diskusie boli predstavené v tejto provokatívnej, podrobnej správe. Správa akoby pripravila scénu pre Putinov

prejav a jeho starostlivo vypracované odpovede na otázky z pléna.

Koncepciu multipolarity v ruskom priestore prvýkrát sformuloval v polovici deväťdesiatych rokov minulého storočia zosnulý veľký Jevgenij Primakov. Teraz sa cesta k multipolarite zakladá na koncepcii “strategickej trpezlivosti” ministra zahraničných vecí Sergeja Lavrova.

V prekríženom rohu hojnosti národných štátov, väčších blokov, bezpečnostných blokov a ideologických historických blokov sme teraz hlboko v megalomanských zoskupeniach – aj keď politický Západ pestuje svoje univerzalistické ambície. Eurázijský “neblok” je v skutočnosti megaalianciou, rovnako ako obnovené Hnutie nezúčastnených krajín (NAM), ktoré našlo svoje vyjadrenie v G77 (v skutočnosti ho tvorí 134 krajín).

Ideálnou cestou, ktorou by sme sa mali uberať, by mohol byť horizontalizmus – v zmysle Deleuza-Guattariho -, kde by sme mali 200 rovnocenných národných štátov. Samozrejme, kolektívny Západ to nedovolí. Andrej Šušentov, dekan Fakulty medzinárodných vzťahov na univerzite MGIMO, navrhuje pojem “asynchrónna multipolarita”. Radhika Desai z Manitobskej univerzity navrhuje “pluripolaritu” – vypožičal si ju od Huga Cháveza.

Riziko, ktoré vyjadril turecký politológ Ilter Turan, spočíva v tom, že snahou o vybudovanie repliky súčasného systému napríklad prostredníctvom BRICS 11 sa môžeme hnať smerom k paralelnému systému, ktorý sa jednoducho nedokáže zorganizovať ako líder nového poriadku. Jednoznačne možným výsledkom je teda bipolárny systém – vzhľadom na nemožnosť konvergencie spoločných hodnôt.

Perspektíva juhovýchodnej Ázie, ktorú vyjadril prezident Diplomatickej akadémie Vietnamu Pham Lan Dung, zároveň poukazuje na to, čo je pre stredné a malé krajiny skutočne relevantné: všetko by malo prebiehať na základe priateľstva Juh-Juh.

Banka BRICS: Je to komplikované

V jednom z kľúčových panelov o BRICS ako prototype novej medzinárodnej architektúry bol hlavnou hviezdou brazílsky ekonóm Paulo Nogueira Batista Jr., ktorý pri svojej realistickej prezentácii využil svoje bohaté skúsenosti z MMF a z pozície viceprezidenta NDB – banky BRICS.

Kľúčovým problémom NDB je, ako udržať jednotu a zároveň sa orientovať v mocenskej politike a dosiahnuť nadchádzajúce etapy dedolarizácie.

Batista načrtol, čo môže nová medzinárodná finančná architektúra znamenať pre budúcu spoločnú menu. Zdôraznil úspech realizácie dvoch praktických experimentov: menového fondu BRICS (tzv. Dohoda o podmienených rezervách, CRA) a multilaterálnej rozvojovej banky, NDB.

Pokrok však “bol pomalý”. Menový fond “bol zmrazený piatimi centrálnymi bankami” a musí sa rozšíriť. Väzby s MMF “sa musia prerušiť”, čo však naráža na “tvrdý odpor” piatich centrálnych bánk členov BRICS (čoskoro ich bude 11).

Zmeniť NDB bude sizyfovská úloha. Vyplácanie pôžičiek, ako aj realizácia projektov sú “pomalé”. Americký dolár “je pre banku zúčtovacou jednotkou” – čo je samo osebe kontraproduktívne. NDB zďaleka nie je globálnou bankou: zatiaľ sa k nej pripojili len tri krajiny. Súčasná prezidentka NDB Dilma Rousseffová má len dva roky na to, aby ju zmenila.

Batista pripomenul, že myšlienka spoločnej meny pochádza z Ruska a okamžite ju prijal Lula, keď bol v roku 2000 prezidentom Brazílie. Koncept R5 – meny všetkých piatich súčasných členov BRICS sa

začínajú na "R" - môže pretrvať; teraz sa však bude musieť rozšíriť na R11.

Prvým podstatným krokom vpred, po reorganizácii NDB, by mala byť mena emisnej banky krytá dlhopismi garantovanými členskými krajinami, voľne zameniteľná, s menovými swapmi denominovanými v R5.

Zdravou perspektívou je, že Rusko vymenuje budúceho prezidenta banky od roku 2025. Ďalší postup teda podstatne závisí od Ruska a Brazílie, zdôraznil Batista. Na samite BRICS 11, ktorý sa uskutoční na budúci rok v Kazani na juhozápade Ruska, by sa malo "prijať kľúčové rozhodnutie". A počas brazílskeho predsedníctva BRICS v roku 2025 "by mali byť oznámené prvé praktické kroky".

Hľadanie novej univerzálnosti

Takmer všetky panely na Valdaji sa zameriavali na to, ako vytvoriť alternatívny systém, ale dve hlavné témy boli nevyhnutne nedostatok demokracie v súčasných medzinárodných inštitúciách a zneužívanie amerického dolára. Batista správne poznamenal, že **hlavným nepriateľom amerického dolára sú samotné USA, keď ho používajú ako zbraň**.

V rámci otázok a odpovedí sa Putin venoval kľúčovej otázke hospodárskych koridorov. Na poznámku, že BRI a Eurázijská hospodárska únia (EAEÚ) môžu mať rozdielne záujmy, odpovedal: *"Nie je to pravda. Sú harmonické a navzájom sa dopĺňajú"*. To sa odráža v tom, ako sú zamerané na "zabezpečenie nových logistických trás a priemyselných reťazcov", a to všetko "doplnené reálnym výrobným sektorom".

Do budúcnosti je naliehavo potrebné vytvoriť novú terminológiu pre túto vznikajúcu novú "univerzálnosť" - aj keď sa národy naďalej správajú najčastejšie podľa národných záujmov.

Je jasné, že kolektívna "univerzálnosť" Západu už neplatí. Pozoruhodný panel na tému "Ruská civilizácia v priebehu storočí" ukázal, ako sa pojem "univerzálnosti" vlastne dostal do západnej civilizácie prostredníctvom svätého Pavla - po jeho damašskom období -, zatiaľ čo indický pojem rovnováhy zakotvený v Upanišadách by bol oveľa vhodnejší.

Napriek tomu v súčasnosti prebieha horúca diskusia o pojme "civilizačný štát", ako ho definujú najmä India a Čína, [Rusko a Irán](#).

Pierre de Gaulle, vnuk ikonického generála, rozvinul francúzske poňatie univerzálnosti, stelesnené v často citovanom hesle "liberté, égalité, fraternité" - ktoré nie je práve dodržiavané macronizmom. Zdôraznil, že je "jediným zástupcom Francúzska" na Valdaji (do Soči prišla len hrstka európskych akademikov a žiadni diplomati).

De Gaulle všetkým pripomenul, ako bol Saint Simon rusofil a ako si Voltaire dopisoval s Katarínou Veľkou. Narážal na hlboké francúzsko-ruské kultúrne väzby; "spoločný okruh záujmov"; a "puto kresťanstva".

Naopak, čo je rozhodujúce, "USA nikdy nepripustili, aby sa Rusko mohlo rozvíjať podľa iného modelu". A teraz to ilustruje, "ako málo vedia dnešné intelektuálne elity na Západe o Eurázii".

De Gaulle zdôraznil, že "je tragickou chybou vidieť Rusko očami Západu". Odvolával sa na Dostojevského, keď vyjadril ľútosť nad súčasnou "deštrukciou rodinných hodnôt" a "existenciálnou

prázdnotou" zabudovanou v procese výroby súhlasu. Prisľúbil "bojovať za nezávislosť", rovnako ako jeho starý otec, pod pečatou "viery, rodiny a cti", a zdôraznil, že "musíme prehodnotiť Európu", pričom pozval "vojnových štváčov, aby prišli do Ruska".

Vrchol hory: katedrála alebo pevnosť?

Po Valdaji, a najmä počas rozhodujúceho roka 2024, keď bude Rusko predsedať BRICS, sa bude ešte veľa diskutovať o "póloch" starovekých civilizácií. Široká koalícia štátov, ktoré podporujú multipolaritu, v skutočnosti nepodporuje koncept "civilizácie"; namiesto toho podporuje pojem suverenity ľudí.

Bolo na Dayanovi Jayatillekovi, bývalom srílanskom splnomocnenom veľvyslancovi v Rusku, aby prišiel s brilantnou formuláciou.

Ukázal, ako Vietnam úspešne čelil zástupnej vojne proti hegemonovi – "s využitím 5 000 rokov vietnamskej civilizácie". To bol "internacionalistický fenomén". Ho Či Min prevzal svoje myšlienky od Lenina – pričom sa tešil plnej podpore študentov v USA a Európe.

Rusko by sa preto mohlo z vietnamskej skúsenosti poučiť, ako si získať mladé srdcia a mysle na celom Západe pre svoju snahu o multipolaritu.

Prevažnej väčšine analytikov na Valdaji bolo jasné, že koncepcia ruskej civilizácie je "existenčnou výzvou" pre kolektívny Západ. Najmä preto, že historicky zahŕňa radikálnu univerzálnosť Sovietskeho zväzu. Teraz je čas, aby ruskí myslitelia intenzívne pracovali na zdokonalení internacionalistického aspektu.

Alexander Prochanov prišiel s ďalšou prekvapujúcou formuláciou. Prirovnal ruský sen ku katedrále na vrchole hory, zatiaľ čo anglosaský sen je pevnosť na vrchole hory, ktorá sa zaoberá neustálym dohľadom. A ak sa budete správať zle, "dostanete niekoľko Tomahawkov".

Záver: "Vždy budeme v konflikte so Západom". No a čo? Budúcnosť, ako som mimo záznamu hovoril s veľmajstrom Sergejom Karaganovom, jedným zo zakladateľov Valdai, je na Východe.

A bol to práve Karaganov, kto Putinovi položil pravdepodobne najnáročnejšiu otázku. Zdôraznil, že jadrové odstrašovanie už nefunguje. Mali by sme teda znížiť jadrový prah?" Putin odpovedal:

"Som si dobre vedomý vášho postoja. Dovoľte mi pripomenúť, že ruská vojenská doktrína má dva dôvody na možné použitie jadrových zbraní. Prvým je, ak sa jadrové zbrane použijú proti nám – ako odvetá. Táto odpoveď je absolútne neprijateľná pre akéhokoľvek potenciálneho agresora. Pretože od okamihu zistenia odpálenia rakety, bez ohľadu na to, odkiaľ prichádza – odkiaľkoľvek zo svetového oceánu alebo z akéhokoľvek územia – sa pri odvetnom údere objaví vo vzduchu toľko, toľko stoviek našich rakiet, že žiadny nepriateľ nebude mať šancu prežiť, a to hneď v niekoľkých smeroch."

Druhým dôvodom je "ohrozenie existencie ruského štátu aj v prípade použitia len konvenčných zbraní".

A potom prišiel klinec – vlastne zahalený odkaz postavám, ktorých snom je "víťazstvo" prostredníctvom prvého úderu: "Mali by sme to zmeniť? Prečo? Nevidíme v tom zmysel. Neexistuje situácia, keď niečo môže ohroziť existenciu ruského štátu. Žiadny rozumný človek by neuvažoval o

použití jadrových zbraní proti Rusku.”

AUTOR: Pepe Escobar

[ZDROJ](#)

Překlad: KSB Správy